

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Yttrande

1 (5)

Datum
2023-01-13

Ärendebeteckning
402-51633-2022

Öckerö kommun
kommun@ockero.se

Avgränsningssamråd tillhörande förslag till detaljplan för Södra Långesands industriområde, Öckerö 1:552 m.fl. i Öckerö kommun, Västra Götalands län

Handlingar daterade 5 december 2022 för avgränsningssamråd 6 kap. 9 § miljöbalken

Beskrivning av ärendet

Om kommunen beslutar att genomförandet av planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan (BMP) ska en strategisk miljöbedömning göras. Inom den processen ska ett avgränsningssamråd hållas med Länsstyrelsen om miljökonsekvensbeskrivningens (MKB) omfattning och detaljeringsgrad. Öckerö Kommun har därmed begärt avgränsningssamråd med Länsstyrelsen om föreslagen detaljplan för Södra långesands industriområde, Öckerö 1:552 m.fl. i Öckerö kommun.

Detaljplanens syfte är att möjliggöra en utökning av befintligt verksamhetsområde Södra Långesand, med en inriktning mot icke störande/lätt industri närmast Hälsövägen samt industri, varvsverksamhet (produktion och reparation/ service) samt hamnanläggning i planområdets nordöstra del. Utöver detta syftar detaljplanen till att öka tillgängligheten till värdefulla rekreationsområden i anslutning till planområdet.

Kommunens undersökning visar att ett genomförande av detaljplanen kan antas ge upphov till betydande miljöpåverkan i enlighet med 5 § miljöbedömningsförordningen (2017:966). De redovisade skälen är 5§ punkt 3,4,6,7,8,9.

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att genomförandet av förslaget kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Länsstyrelsens bedömning

I 6 kap. 11 § miljöbalken (MB) anges vilka uppgifter som ska ingå i miljökonsekvensbeskrivningen (MKB) i den strategiska miljöbedömningen.

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning om inriktning för det fortsatta arbetet med miljökonsekvensbeskrivningen. Länsstyrelsen vill lyfta följande aspekter som är viktiga att behandla i miljökonsekvensbeskrivningen.

Miljö kvalitetsnormer (MKN) för vatten

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att planen utgör BMP, framför allt med avseende på den planerade hamnanläggningen i planområdets nordöstra del. Detta då bland annat ålgräs finns inom det föreslagna planområdet samt i direkt anslutning till planområdet.

Inom MKN vatten finns kvalitetsfaktorn makroalger och gömfröiga växter under ekologisk status. Ålgräs är en så kallad gömfröig växt och försämringar i en ålgräsäng kan därför försämra statusen för kvalitetsfaktorn. Om möjligheten att nå God ekologisk status försvåras eller om försämring på kvalitetsfaktornivå riskeras så utgör detta en möjlig prövningsgrund, enligt PBL 11 kap 10§. Påverkan på ålgräset behöver därför utredas utförligt i MKBn. I övrigt är det också viktigt att det i MKBn framgår att eventuella framtida arbeten inom vattenområdet utgör tillståndspliktiga vattenverksamheter.

Artskydd - Ålgräs

Hur stor direkt och indirekt skada samt kumulativ påverkan som väntas bli på ålgräset genom den planerade anläggningen och kringliggande verksamhet behöver studeras. För kännedom är Havs- och vattenmyndighetens vägledning att kompensationsrestaurering av ålgräs bör krävas i alla ärenden där skadan på ålgräs omfattar 1000 m² eller mer, samt övervägas om skadan omfattar mellan 1000 m² och 100 m².

Förorenat område

Länsstyrelsen delar bedömningen att sedimentföroreningar är en viktig miljöaspekt som behöver utredas utförligt i MKBn. Då det förekommer uppläggning av massor, båtuppställningsplats med spolplatta, så behöver både mark på land och även sediment i havet undersökas och provtas. Utifrån aktuella provsvar ska en bedömning av hur området förorenings situation är göras. I MKBn ska sedan en beskrivning och en bedömning göras för vilka åtgärder som behövs.

Buller

Det finns bostäder nära som kan bli berörda av buller så bullersituationen från kommande industriområde ska studeras med en bullerutredning och bedömas i MKBn.

Övriga synpunkter inför kommande planarbete

Länsstyrelsen vill lyfta följande frågor som inte bedömts innebära en risk för betydande miljöpåverkan men som behöver utredas inom ramen för fortsatt planarbete.

Strandskydd

Planområdet omfattas av en detaljplan från 1992 och innan det av detaljplan från 1960 och 1972. Planområdet berörs inte av strandskydd idag, men genom planläggningen återinträder ett generellt strandskydd.

Kommunen bedömer att skäl 1, 2, 3, 5 och 6 enligt 7 kap. 18 c § miljöbalken är applicerbara för ett upphävande av strandskyddet inom området.

Om särskilda skäl i ett senare skede bedöms föreligga godtas upphävande av strandskydd inom kvartersmark för planerad bebyggelse/anläggning. Länsstyrelsen vill dock betona att för kvartersmark för väg, allmän plats, naturmark, vattenområde mm bör strandskyddet inte upphävas, då dessa områden även fortsättningsvis kommer att vara allemansrättsligt tillgängliga. Strandskyddet hanteras då i stället genom dispensprövning. Dispens bör sökas, och erhållas, innan planen antas.

Angeläget allmänt intresse (enligt skäl 5) kan vara ett särskilt skäl för dispens eller upphävande av strandskydd. Praxis från de senaste åren visar dock att höga krav ställs på kommunen att visa att det allmänna intresset inte kan tillgodoses utanför området (exempelvis utanför strandskydd). Kommunen behöver därför ta fram en lokaliseringsutredning som visar detta. En lokaliseringsutredning behövs även vid tillämpning av skäl 3 och 6.

Vägledning gällande lokaliseringsutredning

Länsstyrelsen anser att en lokaliseringsutredning bör påvisa:

1. Vilket behov som planen ska tillgodose, och förklara varför det är ett angeläget allmänt intresse som ger långsiktiga fördelar åt samhället.
2. Vilka andra platser förutom den av kommunen valda platsen är möjliga eller i vart fall inte orimliga att bygga på inom kommunen för att tillgodose behovet. Alternativa platser ska i första hand sökas utanför strandskydd - men även platser inom strandskydd, där påverkan på dess syften blir mindre än på den valda platsen, kan behöva studeras. Platserna bör översiktligt redovisas i en karta.

Den geografiska omfattningen för utredningen tex om platser ska pekas ut inom tätorten, en del av kommunen eller för hela kommunen bör avgränsas sett utifrån det behov som ska tillgodoses. Ställningstagande om

geografisk avgränsning bör motiveras tydligt av kommunen. Kommunen kan ta hjälp av sin översiktsplan men observera att kraven på att visa att åtgärden inte kan lokaliseras utanför den valda platsen är långtgående, se punkt 3 och 4.

Hänsyn kan i vissa fall behöva tas till planförslagetets funktion i kontrast till den skyddade miljön. Exempelvis ett kulturhus/bibliotek kan i vissa fall behöva finnas inom ortens centrum, bostäder och kontor inom tätorten och skola och vårdinrättning inom ett visst upptagningsområde. Ställningstagande behöver motiveras tydligt av kommunen.

3. Vilka möjligheter, risker och konsekvenser det finns med att bygga på de valda platserna. För varje plats som vid närmare analys förkastas, behöver detta motiveras. En viss minskning av omfattningen för det som ska byggas behöver också övervägas om det gör platsen möjlig från övriga aspekter. Om en alternativ lokalisering skulle medföra orimliga merkostnader kan detta beaktas.

Ställ den valda platsen mot det/de minst omöjliga/orimliga alternativen. Vid jämförelsen behöver graden av huvudalternativets skada på strandskyddets syften vägas in. Ju större skada på strandskyddet, desto högre krav på att annan lokalisering inte är möjlig. Inom huvudalternativet behöver också alternativa utformningar (disposition av planområdet) som kan minska skadan på strandskyddet studeras.

4. Hur motiveras och förklaras att särskilt skäl för upphävande finns.
5. Hur väger intresset av att ta området i anspråk tyngre än strandskyddsintresset. Nyttan och behovet av att ta området i anspråk ska här väga tyngre än strandskyddsintresset. Även om inga möjliga alternativ finns, kan vägningen mot områdets skyddsvärden i vissa fall leda till att det ändå inte finns förutsättningar att upphäva strandskyddet.

Påverkan på ålgräset blir en viktig aspekt i relation till strandskyddets syfte att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten.

Översvämning

Planbeskrivningen behöver hantera frågan kring översvämning både från hav och skyfall.

Olycksrisker kopplat till verksamheten

Även olycksrisker kopplat till den typ av verksamhet som planeras måste hanteras. Vilka risker kan förekomma och hur kan intilliggande befintliga verksamheter och bostäder påverkas.

Trafik, farligt gods och buller

Då det finns bostäder nära behöver trafiken bedömas både utifrån kapacitet och buller från transporter till och från det nya området med en bullerutredning, utifrån resultatet ska påverkan bedömas och vilka åtgärder som behövs. Då det transporteras farligt gods på intilliggande väg behöver även frågan om farligt gods belysas.

Fornlämningar

Marken inom planområdet är utfylld mot strandkanten och en stor idrottsplan har varit anlagd inom området sedan åtminstone 60-tal varför marken inom landområdet sannolikt till största delen är omörd. En marinarkeologisk utredning som har genomförts direkt norr om aktuellt vattenområde gav inget arkeologiskt resultat. Sannolikheten för att påträffa okända fornlämningar inom det aktuella vattenområdet bedöms vara liten.

Ingen arkeologisk utredning är nödvändig.

Beslutande

Företrädare för Natur-, Miljöskydd, -Vatten samt Samhällsavdelningen har bidragit till beredningen av detta yttrande. Beslutet har fattats av planhandläggare Johanna Severinsson.

Johanna Severinsson

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia (utan bilaga) till:

Länsstyrelsen/

Naturavdelningen, Elin Carlsson

Miljöskyddsavdelningen, Robert Ernstson

Samhällsavdelningen, kulturmiljöenheten, Lena Emanuelsson

Samhällsavdelningen, Enheten för samhällsskydd och beredskap, Rebecka Thordwaldsdotter

Vattenavdelningen, Joel Avenius

FC Plan- och bygg